

Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o ovlašćivanju tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje za učinkovitije provođenje pravila i osiguravanje pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta

(COM(2017) 142 final – 2017/0063 (COD))

(2017/C 345/11)

Izjestitelj: **Juan MENDOZA CASTRO**

Zahtjev za savjetovanje:	Europski parlament, 26.4.2017. Vijeće, 27.3.2017.
Pravni temelj:	članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za jedinstveno tržište, proizvodnju i potrošnju
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	5.7.2017.
Plenarno zasjedanje br.:	527
Rezultat glasanja	130/0/2
(za/protiv/suzdržani):	

1. Zaključci i preporuke

- 1.1. EGSO pozdravlja prijedlog Komisije, koji smatra neophodnom mjerom za učinkovitu provedbu Uredbe (EZ) br. 1/2003.
- 1.2. Iako i dalje postoje razlike, dobrovoljnim usklađivanjem došlo je do znatne konvergencije među sustavima različitih država članica, pri čemu pravila EU-a služe kao referentna točka.
- 1.3. Sustavom dodjeljivanja predmeta (*case allocation*) u okviru ECN-a treba se spriječiti moguće dupliciranje mjera u različitim državama članicama.
- 1.4. EGSO predlaže da se u budućnosti razmotri regulacija sadržaja građanskog i upravnog prava u obliku uredbe.
- 1.5. Politikom tržišnog natjecanja trebaju se osigurati jednake mogućnosti. EGSO ističe da je nužno da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje na raspolaganju imaju pravna sredstva i instrumente kako bi im se omogućila borba protiv tajnih kartela te ističe ozbiljnu štetu koju nanosi zlouporaba vladajućeg položaja.
- 1.6. Poštovanje **temeljnih prava** subjekata koji su predmet istrage treba biti u skladu s potpunom provedbom članaka 101. i 102. UFEU-a.
- 1.7. EGSO izražava zabrinutost zbog ozbiljnih nedostataka, u pogledu **neovisnosti i resursa** nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje, koji su trenutačno prisutni u mnogim državama članicama. Od temeljne je važnosti da se nacionalnim tijelima nadležnim za tržišno natjecanje zajamči istinska neovisnost u odnosu na vlasti, pa stoga rukovodeće položaje trebaju zauzimati neovisni stručnjaci s dokazanim iskustvom. S druge strane, osoblje treba biti stabilno i posjedovati odgovarajuću stručnu izobrazbu.
- 1.8. Štetu nastalu protutržišnim metodama u brojnim je slučajevima teško, ili čak nemoguće, popraviti te EGSO stoga savjetuje da se ovlasti nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje primjenjuju i u provedbi preventivnih mjera.
- 1.9. Odbor je već naveo da visina **novčanih kazni** „treba imati razuvjeravajući učinak i da kazne za ponovnu povredu trebaju biti strože” te se slaže da je stegovni kapacitet provedbenog tijela središnji element politike tržišnog natjecanja.
- 1.10. Iskustvo Komisije, koja često primjenjuje mjere **oslobađanja od kazne ili njezina smanjenja**, može se smatrati pozitivnim te je važno da ih nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje ujednačeno primjenjuju kako bi se osiguralo istinsko europsko pravo tržišnog natjecanja. Međutim, mjerom oslobađanja od kazne ili njezinog smanjenja ne smije se spriječiti to da oštećene strane (uključujući potrošače), putem zajedničkih tužbi, dobiju naknadu za pretrpljenu štetu.

- 1.11. Zbog transnacionalne naravi djelovanja tih tijela neophodna je **uzajamna pomoć** među njima.
- 1.12. **Suspenziju rokova zastare**, pri prijenosu direktive, treba uskladiti s općim propisima država članica o zastari.
- 1.13. Primjereno je nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje priznati **ovlast za sudjelovanje u sudskim postupcima** s obzirom na to da u nekim državama članicama manjak te ovlasti predstavlja prepreku njihovoj učinkovitosti.
- 1.14. EGSO naglašava da je važno osigurati da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje mogu upotrebljavati sve vrste **dokaza** neovisno o mediju na kojem su pohranjeni.
- 1.15. Informativne kampanje potrebne su zbog toga što većina javnosti ne poznaje pravila tržišnog natjecanja.

2. Prijedlog Komisije

2.1. Države članice EU-a ključni su partneri Europske komisije u provedbi pravila EU-a o tržišnom natjecanju. Na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 uz Komisiju od 2004. i nacionalna tijela država članica EU-a nadležna za tržišno natjecanje imaju ovlasti za primjenu pravila EU-a o tržišnom natjecanju. Komisija i nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje više od desetljeća provode pravila EU-a o tržišnom natjecanju blisko surađujući u okviru Europske mreže za tržišno natjecanje (ECN). ECN je uspostavljen 2004. upravo u tu svrhu.

2.2. Provedba pravila EU-a o tržišnom natjecanju od strane Komisije i nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje bitan je sastavni element za stvaranje otvorenog, konkurentnog i inovativnog unutarnjeg tržišta i od ključne je važnosti za stvaranje radnih mjesta i gospodarskog rasta u važnim sektorima gospodarstva, posebno u sektorima energetike, telekomunikacija, transporta i u digitalnom sektoru.

2.3. Pravila EU-a o tržišnom natjecanju jedna su od definirajućih značajki unutarnjeg tržišta: ako je tržišno natjecanje narušeno, unutarnje tržište ne može ostvariti svoj puni potencijal i stvoriti odgovarajuće uvjete za stabilan gospodarski rast. Ključni aspekt nastojanja da se unutarnje tržište učini snažnijim i pravednijim osiguravanje je učinkovite provedbe pravila EU-a o tržišnom natjecanju kako bi davala rezultate korisne građanima.

2.4. Provedba pravila EU-a o tržišnom natjecanju sada se odvija u razmjerima koje Komisija sama nikada ne bi mogla postići. Komisija obično istražuje protutržišne prakse ili sporazume koji imaju učinke na tržišno natjecanje u najmanje tri države članice ili u slučajevima kada je korisno stvoriti presedan na europskoj razini. Djelovanje nacionalnog tijela nadležnog za tržišno natjecanje obično je primjereno u slučajevima kada je tržišno natjecanje narušeno na državnom području te države članice. Nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje posjeduju stručna znanja o funkcioniranju tržišta u svojim državama članicama. Ta su znanja vrlo vrijedna pri provedbi pravila o tržišnom natjecanju.

2.5. Postoji neiskorišten potencijal za učinkovitiju provedbu pravila EU-a o tržišnom natjecanju od strane nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje. Uredbom (EZ) br. 1/2003 nisu regulirana sredstva i instrumenti s pomoću kojih nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje primjenjuju pravila EU-a o tržišnom natjecanju te mnoga od njih nemaju sva sredstva i instrumente koji su im potrebni za učinkovitu provedbu članaka 101. i 102. UFEU-a.

2.6. Nedostaci i ograničenja u instrumentima i jamstvima kojima raspolažu nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje znače da poduzeća koja narušavaju tržišno natjecanje mogu biti suočena s vrlo različitim ishodima postupaka ovisno o tome u kojim državama članicama djeluju: mogu biti potpuno pošteđena provedbe članaka 101. ili 102. UFEU-a ili podložna neučinkovitoj provedbi, primjerice zato što se dokazi o protutržišnim praksama ne mogu prikupiti ili zato što poduzeća mogu izbjeći odgovornost za plaćanje kazni. Neujednačena provedba pravila EU-a o tržišnom natjecanju narušava tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu i potkopava sustav decentralizirane provedbe koji je utvrđen Uredbom (EZ) br. 1/2003.

2.7. Komisija stoga smatra da je potreban zakonodavni prijedlog koji slijedi dvostruku politiku:

- s člankom 103. UFEU-a kao pravnim temeljem cilj je nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje dati ovlasti za učinkovitiju provedbu pravila EU-a o tržišnom natjecanju, i to tako da im se dodijele potrebna jamstva neovisnosti, resursi i ovlasti;

— s člankom 114. UFEU-a kao pravnim temeljem cilj je ojačati unutarnje tržište uklanjanjem nacionalnih prepreka koje onemogućuju nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje učinkovitu provedbu pravila, čime bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja i ostvarila ujednačenija provedba pravila, od čega će koristiti imati potrošači i poduzeća.

2.8. Štoviše, omogućavanjem nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje da si pružaju uzajamnu pomoć osigurat će se ravnopravniji uvjeti za sve i očuvati bliska suradnja unutar ECN-a.

3. Opće napomene

3.1. EGSO pozdravlja prijedlog Komisije, koji smatra neophodnom mjerom za učinkovitu provedbu Uredbe (EZ) br. 1/2003. Uspostava europskog sustava tržišnog natjecanja iziskuje uklanjanje prepreka i nedostataka u pogledu potpune provedbe članaka 101. i 102. UFEU-a, koji su trenutačno prisutni u nekim državama članicama.

3.2. Decentralizacija u provedbi pravila tržišnog natjecanja koja proizlazi iz Uredbe (EZ) br. 1/2003 nije, suprotno bojaznima, dovela do fragmentacije ovlasti za provedbu politike tržišnog natjecanja. Iako i dalje postoje razlike, dobrovoljnim usklađivanjem došlo je do znatne konvergencije među sustavima različitih država članica, pri čemu pravila EU-a služe kao referentna točka ⁽¹⁾.

3.3. EGSO naglašava da će postojanje paralelnih nadležnosti – EU-a i država članica – u određenim slučajevima zahtijevati napore u pogledu prilagodbe zakona i nacionalnih institucija. Sustavom dodjele predmeta (*case allocation*) u okviru ECN-a u svakom se slučaju treba spriječiti moguće dupliciranje mjera u različitim državama članicama.

3.4. Komisija smatra da je direktiva prikladan instrument jer se time poštuju „pravne tradicije i institucionalne specifičnosti država članica”. Međutim, kako bi se ostvario cilj da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje ujednačeno i dosljedno primjenjuju pravila, posebice u vezi s popisom kazni (poglavlje V.) te oslobađanjem od kazni i smanjenjem kazni (poglavlje VI.), potrebno je nadvladati silnu raznolikost koja trenutačno postoji na tom polju. EGSO stoga predlaže da se u budućnosti razmotri regulacija sadržaja građanskog i upravnog prava u obliku uredbe, pri čemu bi države članice zadržale punu autonomiju na području kaznenog prava.

3.5. Politikom tržišnog natjecanja trebaju se osigurati jednake mogućnosti. EGSO naglašava važnost osiguravanja pravnih sredstava i instrumenata za nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje kako bi im se omogućila borba protiv tajnih kartela (definiranih u članku 2. točki 9. prijedloga) te ističe ozbiljnu štetu koju zlouporaba vladajućeg položaja – za koju su općenito odgovorna velika poduzeća ili njihova udruženja – nanosi drugim poduzećima (posebice MSP-ovima), potrošačima i korisnicima.

3.6. Države članice trebaju razmisliti o provedbi informativnih kampanja s obzirom na to da je većina javnosti nedovoljno upoznata s pravilima tržišnog natjecanja.

4. Posebne napomene

4.1. Temeljna prava

4.1.1. U prijedlogu Komisije navode se opća načela prava Unije i Povelje o temeljnim pravima Europske unije ⁽²⁾, pa stoga to jamstvo uključuje poštovanje prava na zaštitu poduzetnika, slobodu poduzetništva, vlasništvo, dobru upravu te učinkoviti pravni lijek (članci 16., 17., 41. i 47. Povelje).

4.1.2. EGSO podsjeća na to da uvažavanje širokih ovlasti koje trebaju imati nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje za obavljanje svojih dužnosti podrazumijeva uspostavu zaštitnih mjera i jamstava prava subjekata koji su predmet istrage te da to treba biti u skladu s potpunom provedbom članaka 101. i 102. UFEU-a. Nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje i, po potrebi, nacionalni sudovi trebaju osigurati provedbu tih jamstava. U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda Europske unije, pretpostavka o nevinosti predstavlja opće načelo zakonodavstva Unije (članak 48. stavak 1. Povelje) koje su države članice dužne poštovati kad provode pravo tržišnog natjecanja ⁽³⁾. S druge strane, Europski sud za ljudska prava potvrdio je primjenu članka 6. Europske konvencije o ljudskim pravima (pravo na pošteno suđenje) ⁽⁴⁾ te se očitovao o legitimitetu Komisije ⁽⁵⁾ i načelu *non bis in idem* ⁽⁶⁾ u postupcima u vezi s tržišnim natjecanjem.

⁽¹⁾ „Akademski pogled na ulogu i ovlasti nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje”, Europski parlament, 2016.

⁽²⁾ Presuda u predmetu Karlsson i drugi, C-292/97, točka 37.

⁽³⁾ Presude u predmetima Eturas (C-74/14, točka 38., E.ON Energie v. Komisija (C 89/11 P, točka 72.) i VEBIC (C 439/08, točka 63.).

⁽⁴⁾ Predmet Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italija.

⁽⁵⁾ C-12/03P, Komisija v. Tetra Laval (2005.).

⁽⁶⁾ Predmet Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italija.

4.2. Neovisnost i resursi

4.2.1. Jamstvo neovisnosti podrazumijeva izvršavanje ovlasti „nepriistrano i u interesu učinkovite i ujednačene provedbe” pravila (članak 4. stavak 1.).

4.2.2. Zahtijevat će se da države članice osiguravaju da osoblje i članovi tijela nadležnih za donošenje odluka nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje obavljaju svoje dužnosti (članak 4. stavak 2.):

- neovisno o političkom i drugom vanjskom utjecaju;
- bez traženja ni primanja uputa od bilo koje vlade ili drugog javnog ili privatnog tijela;
- suzdržavajući se od svake radnje koja nije u skladu s obavljanjem njihovih dužnosti;
- osim toga:
 - da mogu biti razriješeni dužnosti samo ako prestanu ispunjavati uvjete potrebne za obavljanje svojih dužnosti ili u slučaju teške povrede dužnosti na temelju nacionalnog prava;
 - razlozi za razrješenje dužnosti trebaju se unaprijed utvrditi nacionalnim pravom;
 - da se ne smiju razriješiti dužnosti zbog razloga povezanih s obavljanjem svojih dužnosti i izvršavanjem svojih ovlasti.

4.2.3. EGSO izražava zabrinutost zbog ozbiljnih nedostataka u tom pogledu koji su, prema Komisiji, trenutačno prisutni u mnogim državama članicama. Odgovarajući ljudski, financijski i tehnički resursi (članak 5.) od presudne su važnosti kako bi nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje obavljala svoje dužnosti. Neovisnost podrazumijeva znatnu autonomiju u državnom ustroju ⁽⁷⁾ koja ne isključuje:

- sudski nadzor;
- obavještavanje parlamenta;
- periodična izvješća o radu;
- praćenje dodijeljenih proračunskih sredstava.

4.2.4. EGSO smatra da je od temeljne važnosti da se nacionalnim tijelima nadležnim za tržišno natjecanje zajamči istinska neovisnost u odnosu na vlasti. Rukovodeće položaje stoga trebaju zauzimati neovisni stručnjaci s dokazanim iskustvom. S druge strane, osoblje treba biti stabilno i posjedovati odgovarajuću stručnu izobrazbu.

4.3. Ovlasti

4.3.1. Ovlasti kojima trebaju raspolagati nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje (članci 6. do 11.) obuhvaćaju:

- **ovlast za inspekciju poslovnih prostora bez najave, sa sudskim nalogom ili bez njega, sukladno zakonodavstvu svake države članice:** to u najmanju ruku podrazumijeva pravo pristupa „službenim prostorima, zemljištima ili prometnim sredstvima poduzetnika”; pravo uvida u knjige i drugu dokumentaciju; pravo uzimanja ili zahtijevanja primjeraka „u bilo kojem obliku”; pravo da se „zapečati poslovni prostor, poslovne knjige ili poslovna dokumentacija” i da se zatraže objašnjenja. Odbije li poduzetnik ili udruženje poduzetnika administrativnu ili sudsku inspekciju, „nadležna tijela mogu dobiti potrebnu pomoć policije ili druge odgovarajuće provedbene agencije”, što se „može dobiti i kao mjera predostrožnosti”;
- **ovlast za inspekciju drugih prostora bez najave i uz sudsko odobrenje:** dodjeljuje se kad je „razumno pretpostaviti” da postoje elementi koji mogu biti bitni za ozbiljnu povredu članka 101. ili 102. UFEU-a;
- **zahtjeve za pružanje informacija;**
- **zahtjev za otklanjanje utvrđene povrede;**

⁽⁷⁾ „Neovisnost i odgovornost tijela nadležnih za tržišno natjecanje” (*Independence and accountability of competition authorities*), UNCTAD 2008.

- **nalaganje privremenih mjera:** primjenjuje se „u hitnim slučajevima kada postoji rizik nanošenja znatne i nepopravljive štete za tržišno natjecanje te na temelju dostatnih indicija povrede”. Ta se mjera treba primjenjivati tijekom određenog vremenskog razdoblja, koje se može produljiti;
- **određivanje obvezujuće naravi obveza koje su poduzetnici ponudili preuzeti.**

4.3.2. Štetu nastalu protutržišnim metodama u brojnim je slučajevima teško, ili čak nemoguće, popraviti te EGSO stoga savjetuje da se ovlasti nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje primjenjuju i u provedbi preventivnih mjera.

4.4. *Novčane kazne za povrede i periodični penali*

4.4.1. „Učinkovite, proporcionalne i pravedne” **novčane kazne za povrede** primjenjuju se kad „namjerno ili nepažnjom” dođe do određenih radnji: odbijanja inspekcije, oštećenja pečata, davanja netočnih ili zavaravajućih odgovora, dostavljanja neistinitih podataka ili povrede privremenih mjera. **Periodični penali** obuhvaćaju moguće propuste, primjerice odbijanje inspekcije (članci 12. i 15.).

4.4.2. U skladu s uobičajenim kriterijima stegovnog prava, pri određivanju kazni u državama članicama uzimaju se u obzir „težina i duljina trajanja povrede”, a najviši iznos novčane kazne „ne određuje se na razini nižoj od 10 % njihova ukupnog globalnog prihoda u poslovnoj godini koja je prethodila odluci” (članak 13. stavak 1. i članak 14.). U slučaju udruženja poduzetnika predviđaju se različite razine odgovornosti za plaćanje (članak 13. stavak 2.).

4.4.3. Treba istaknuti da se solidarnim proširenjem odgovornosti za plaćanje novčane kazne na sve članove udruženja ili grupacija poduzetnika (članak 13. stavak 2.) ispravlja nedostatak u postojećem zakonodavstvu ⁽⁸⁾.

4.4.4. Područje primjene prijedloga obuhvaća samo poduzeća na koja je moguće primijeniti administrativne kazne. Radnje koje bi mogle predstavljati kazneno djelo u nadležnosti su država članica. Sud Europske unije već se očitovao o usklađenosti administrativnih kazni i kazni za kaznena djela ⁽⁹⁾.

4.4.5. Odbor, koji je naveo da visina novčanih kazni „treba imati razuvjeravajući učinak i da kazne za ponovnu povredu trebaju biti strože” ⁽¹⁰⁾, slaže se da je stegovni kapacitet provedbenog tijela središnji element politike tržišnog natjecanja. Nadalje, izražava svoju zabrinutost zbog činjenice da se pravo tržišnog natjecanja trenutačno nedovoljno provodi zbog velikih razlika u zakonodavstvima i strukturi nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje.

4.5. *Oslobađanje od kazne ili njezino smanjenje (blagonaklonost)*

4.5.1. Državama članicama dodjeljuje se nadležnost za utvrđivanje razloga i postupaka za oslobađanje od kazne ili njezino smanjenje, ali unutar okvira koji se detaljno izlaže te obuhvaća:

- uvjete za oslobađanje od kazne (članak 16.) i njezino smanjenje (članak 17.);
- uvjete za primjenu tih mjera (članak 18.);
- oblike zahtjeva (članak 19.);
- zabilježbu za službeni zahtjev za oslobađanje od kazne (članak 20.);
- skraćene zahtjeve kad se istodobno podnose Komisiji i nacionalnom tijelu nadležnom za tržišno natjecanje (članak 21.);
- zaštitne mjere za podnositelje zahtjeva za oslobađanje od kazne (članak 22.).

⁽⁸⁾ Presuda u predmetu AkzoNobel NV v. Komisija, C-97/08 P, točke 45. i 77.

⁽⁹⁾ Presuda od 26. veljače 2013. – predmet C-617/10 Åkerberg Fransson.

⁽¹⁰⁾ Mišljenje „Izvišće o tržišnom natjecanju za 2014.” (SL C 71 od 24.2.2016., str. 33.).

4.5.2. Prijedlog se opravdava činjenicom da, s obzirom na to da su ti instrumenti od ključne važnosti za otkrivanje tajnih kartela, velike razlike koje postoje između nacionalnih zakonodavstava i njihove učinkovite provedbe stvaraju pravnu nesigurnost, slabe poticaje za iskorištavanje tog prava i dovode do neučinkovitosti politike tržišnog natjecanja EU-a. Osim toga, smatra se da države članice ne primjenjuju ogledni program ECN-a ⁽¹¹⁾, čiji će se temeljni aspekti uključiti u novu regulativu.

4.5.3. EGSO smatra da je važno da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje ujednačeno primjenjuju mjere oslobođanja od kazne ili njezina smanjenja kako bi se osiguralo istinsko europsko pravo tržišnog natjecanja, a iskustvo Komisije, koja obično primjenjuje tu vrstu mjera ⁽¹²⁾, može se smatrati pozitivnim. Međutim, mjerom oslobođanja od kazne ili njezinog smanjenja ne smije se spriječiti to da oštećene strane (uključujući potrošače), putem zajedničkih tužbi, dobiju naknadu za pretrpljenu štetu.

4.6. *Uzajamna pomoć*

4.6.1. Suradnja između nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje podrazumijeva, s obzirom na nove ovlasti dodijeljene prijedlogom, potporu i pomoć u inspekcijskim postupcima (članak 23.), zbog čega su države članice dužne osigurati obavijesti o preliminarno utvrđenim činjenicama (članak 24.) i ispuniti zahtjeve za izvršenje odluka (članak 25.). Utvrđene su nadležnosti na području sporova (članak 26.).

4.6.2. EGSO smatra da je potrebno uvesti te obveze s obzirom na transnacionalnu prirodu politike tržišnog natjecanja.

4.7. *Suspenzija rokova zastare za izricanje kazni*

4.7.1. U prijedlogu Komisije razmatraju se dva konkretna slučaja suspenzije rokova zastare: „tijekom trajanja postupka pred nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje drugih država članica ili pred Komisijom u vezi s povredom koja se odnosi na isti sporazum, odluku udruženja poduzetnika ili usklađeno djelovanje” (članak 27. stavak 1.) i u slučaju sudskog postupka (članak 27. stavak 2.).

4.7.2. EGSO naglašava da se pri prijenosu direktive treba razmotriti moguće proturječje s pravnim sustavima kojima se predviđa i mogućnost prekida zastare u slučaju sudskog postupka.

4.8. *Ovlast nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje za sudjelovanje u sudskim postupcima*

4.8.1. U skladu s prijedlogom, nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje trebaju moći sudjelovati u sudskim postupcima kako bi mogla izravno pokrenuti postupak pred sudskim tijelom i trebaju biti u potpunosti ovlaštena sudjelovati u tim postupcima kao tužilac ili tuženik te uživati ista prava kao i ostale strane (članak 28.).

4.8.2. EGSO smatra da trenutačno neposjedovanje te ovlasti otežava djelovanje nacionalnih tijela nadležnih za tržišno natjecanje u nekim državama članicama ⁽¹³⁾, te je stoga od presudne važnosti uspostaviti tu ovlast kako bi se ispunili zahtjevi politike tržišnog natjecanja EU-a.

4.9. *Dopuštenost dokaza pred nacionalnim tijelima nadležnima za tržišno natjecanje* ⁽¹⁴⁾

4.9.1. EGSO ističe da je važno da nacionalna tijela nadležna za tržišno natjecanje mogu kao dokaze upotrebljavati „dokumente, usmene izjave, snimke i sve druge predmete koji sadržavaju informacije, bez obzira na medij na kojem su informacije pohranjene” (članak 30.).

Bruxelles, 5. srpnja 2017.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Georges DASSIS

⁽¹¹⁾ Obavijest Komisije o oslobođanju od kazni i smanjenju kazni u slučajevima kartela (SL C 298 od 8.12.2006., str. 17.).

⁽¹²⁾ Vidjeti „Oslobođanje od kazni i smanjenje kazni u slučaju kartela u EU-u: pregled” (*Cartel leniency in EU: overview*), Thompson Reuters. Primjeri smanjenja i otpisa duga koje je primijenila Komisija: Riberebro 50 % (SL C 298 od 8.12.2006., str. 17.); Hitachi 30 %, i drugi; Philipps, otpis duga; Hitachi 50 %; Schenker i drugi 55 % – 40 %; DHL, imunitet (C-428/14, DHL/AGCM); Eberspächer 45 % i Webasto, imunitet.

⁽¹³⁾ U odgovoru na upitnik Komisije njemačko nacionalno tijelo nadležno za tržišno natjecanje („Bundeskartellamt”) navelo je taj nedostatak kao jedan od uzroka „izražene disfunkcionalnosti” sustava.

⁽¹⁴⁾ Ograničenja u pogledu upotrebe informacija (čl. 29.). Komisija je obavijestila da će sadržaj ovog članka možda biti izmijenjen.